

Mirades

Maria del Mar Bonet, 1971

Aquest és un dels retrats que fan part de l'exposició *Maria del Mar Bonet als ulls de Toni Catany*, al Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor. Una mostra que, organitzada per la Fundació Toni Catany, aprofundeix en l'obra del fotògraf sorgida dels quasi 50 anys d'amistat amb la cantautora. ©Fundació Toni Catany

30-09-2017

Foto: TONI CATANY

Cultura

FOTOGRAFIA

CRISTINA ROS
LLUCMAJOR

“Em vaig avesar a veure una Maria del Mar diferent. Era, és, una Maria del Mar molt d'en Toni Catany. Ell em deia com m'havia de posar i feia les seves fotos. I jo sempre vaig estimar la Maria del Mar de Catany. Em vaig avesar a veure'm a través de les seves fotografies”. Amb aquestes paraules descriu la cantautora Maria del Mar Bonet l'obra que va fer el fotògraf llucmajorer al voltant de la seva persona i també, especialment, sobre la imatge de la seva carrera musical. En l'any de la celebració del 50è aniversari des que va pujar per primera vegada a un escenari, la Fundació Toni Catany ha organitzat l'exposició *Maria del Mar Bonet als ulls de Toni Catany*, que es va inaugurar aquest dijous al Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor, on estarà oberta fins al proper 28 de gener.

Unes 180 obres, entre fotografies, portades de discos, cartells, contactes, una pintura de la mateixa Maria del Mar Bonet que inspirà una fotografia del llucmajorer, una florera feta per la tieta de Toni Catany similar a la que el fotògraf va fer servir per al disc *Cançons de la nostra Mediterrània*, a més de poemes d'escriptors d'admiració compartida configuren una mostra que, comissariada per Antoni Garau i

“Sempre vaig estimar la Maria del Mar de Catany”

Una exposició a Lluçmajor recupera mig segle d'amistat entre Toni Catany i Maria del Mar Bonet

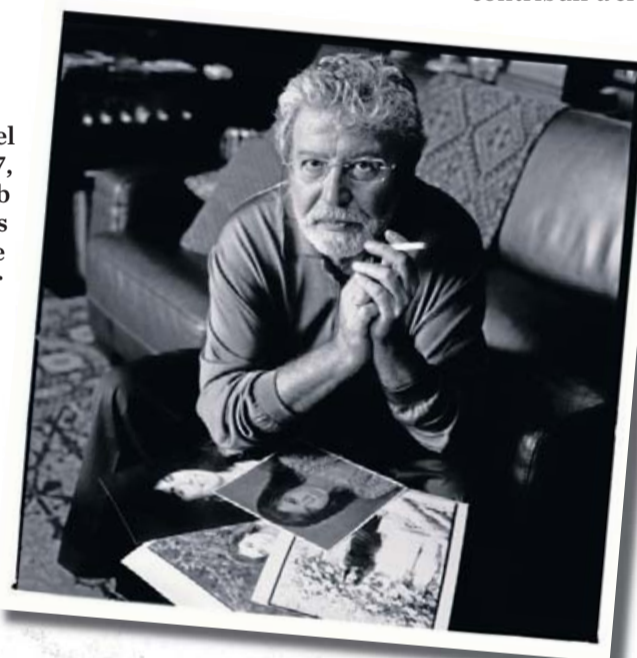
Pep Dengra, recupera una amistat –i hi aprofundeix– que va començar el 1966 i que es va perllongar gairebé mig segle, fins a la mort de Catany, el mes d'octubre de 2013.

“Sortiem d'una Mallorca callada”

Situada al costat de la primera fotografia que li va fer Toni Catany, el 1966, Maria del Mar Bonet relata els inicis de la seva relació: “Jo tenia 18 anys acabats de fer. Havia decidit anar a viure a Barcelona. En Toni feia poc que s'hi havia instal·lat, estudiava i feia fotos. Jo el vaig introduir en la Nova Cançó, ell em va ensenyar a mirar la fotografia d'una altra manera, anàvem a recitals, al cine, a

Toni Catany, el 2007, fotografiat amb alguns dels seus retrats de Maria del Mar Bonet.

JUAN MIGUEL MORALES

veure les primeres pel·lícules en català, junts descobríem poetes i lectures... Sortíem d'una Mallorca callada i entràvem a una ciutat, Barcelona, que ja parlava”. Ho diu just a l'entrada de l'exposició, que s'obre amb l'àmbit titulat ‘Una mirada enamorada’, una col·lecció de retrats de Maria del Mar Bonet dels darrers anys de la dècada dels 60, trobats a l'arxiu personal del fotògraf, majoritàriament inèdits i alguns dels quals fins i tot són desconeguts per la mateixa cantautora.

“Amb *Maria del Mar Bonet als ulls de Toni Catany* hem volgut fer un viatge, traçar el relat de la fertilitat artística d'una amistat. Si ella va ser la figura que va inspirar una part de les seves fotografies, Catany va contribuir a crear la imatge profes-

sional i artística de Maria del Mar Bonet. No debades, ell va fer més del 60% de les portades dels seus discos i molts dels cartells promocionals”, afirma Antoni Garau. Qui és un dels comissaris de l'exposició i director de la Fundació Toni Catany explica la importància que en aquest relat expositiu té l'adjectiu *salmaia*, substantivat per la cantautora per donar nom a l'àlbum que

publicà el 1995. “*Salmaia*, segons ho definia Maria del Mar Bonet, feia referència a la mescla de l'aigua dolça i l'aigua salada, la barreja de cançons de distints països de la Mediterrània que conformen aquell disc. De la mateixa manera, entenem la salmaia com l'espai de trobada del riu i de la mar que varen ser, durant tants d'anys, el fotògraf i la cantant”.

Així, com es pot veure a l'exposició, estructurada en quatre àmbits –‘Una mirada enamorada’, ‘Als ulls de l'amic’, ‘Salmaia’ i ‘Retrats’–, l'intercanvi i l'enriquiment mutu de Catany i Bonet és present amb la descoberta de Lluçmajor per part de la cantautora, de la poetessa Maria Antònia Salvà i de les fotografies de Tomàs Montserrat que Catany inclou en algunes de les imatges promocionals de l'artista. També hi és present amb els testimonis gràfics de la presa de contacte de Maria del Mar Bonet amb la poesia de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, a qui musicaria poemes que s'han convertit en cèlebres cançons, a casa de Salvador Espriu, a qui visità el mes de febrer del 1968 amb Toni Catany, que retratà l'autor. Així mateix, hi és París, concretament, el concert de Maria del Mar Bonet a l'Olympia, acompanyada de Toti Soler i d'Ovidi Montllor, i amb la presència de Vicent

Maria del Mar Bonet retratada per Toni Catany el 1968, una foto que il·lustra el cartell de l'actual exposició a Lluçmajor.

**'SMILEY'
(UNA HISTÒRIA
D'AMOR)**

Aquest cap de setmana s'ha estrenat a Palma la divertida peça *Smiley*, una obra de Guillem Clua que fa riure i emociona alhora. L'argument explica la història d'una cita normal i corrent que acaba convertint-se en un

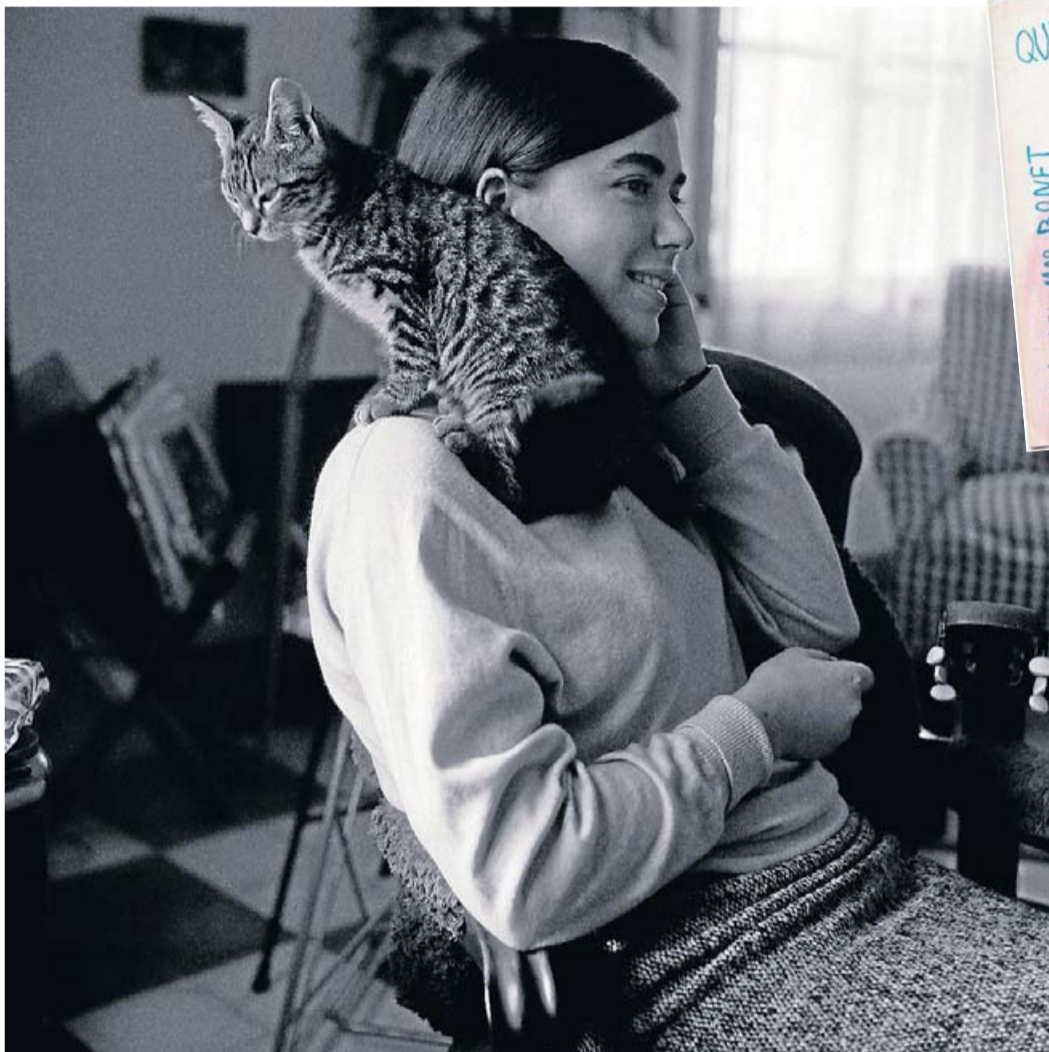
esdeveniment que canviarà la vida dels protagonistes: Héctor Seoane i Joan Toni Sunyer. L'espectacle es representa avui i demà a les 20 h a The One Paradise, situat al mercat de Sant Joan, dins l'Escorxador.

Andrés Estellès, tot un desembarcament de la cultura catalana a la capital francesa pocs mesos abans de la mort de Franco. I hi és, entre molts altres, el record d'una infantesa, de la cantautora i del fotògraf, molt lligada a les rondalles i que quedaria plasmada, d'una banda, en el disc *Bon viatge faci la cadenera* (1990), i en una sèrie de fotografies de Catany dedicades a les rondalles que es mostra per primera vegada en aquesta exposició a Lluçmajor.

La mostra, que acaba amb una llarga sèrie de retrats de la cantant que són testimoni de trets essencials de la fotografia de Toni Catany i amb el darrer disc de l'artista, *Ultramar*, que, tot i que el fotògraf no el va conèixer, és el reflex del Carib que també compartien, té per a Maria del Mar Bonet "un pes artístic impressionant, i no per mi, sinó pels ulls d'en Toni".

'Què volen aquesta gent?'

Especialment significativa per al moment actual és la presència a l'exposició de la portada del disc *Què volen aquesta gent?* (1968), que es va convertir en un dels símbols de la lluita antifranquista i que va ser censurada pel règim fins al 1977. Quan se li demana pel significat que té avui aquest disc i pel seu posicionament respecte de la situació actual a Catalunya, Maria del Mar Bonet, de començament, torna a Toni Catany, autor de la fotografia que

El primer retrat que va fer el fotògraf llucmajorer a la cantautora, el dia que es varen conèixer, el 1966, just abans que Bonet anàs a viure a Barcelona. TONI CATANY

Portada del disc *Què volen aquesta gent?* (1968), censurat pel franquisme.

protagonitza el disc: "Tots dos vàrem caminar i vàrem créixer gràcies a Barcelona en la consciència de la nostra cultura catalana, la construcció de la nostra identitat. Tots dos hem viscut una Barcelona, una Catalunya sempre dreta. En Toni ja no hi és, però estic segura que aquest moment l'hauria impressionat tant com m'impresiona a mi".

La cantautora mallorquina es reafirma en el manifest que va fer públic aquesta setmana, en el qual demana la llibertat de poder votar i en què censura l'actuació del govern espanyol: "Respect els artistes a qui no agrada el camí que ha fet Catalunya, però jo defens el referèndum i deman el mateix respecte. El procés català ve de lluny, de la defensa de la nostra cultura i dels drets que he conegut sempre a Barcelona. En un moment donat, jo pensava que amb els socialistes, en temps de Felipe González, es respectaria la cultura catalana, com també la gallega i la basca, no només la castellana. I no només no va ser així, sinó que de cada vegada han estat menys respectades, més maltractades. Un govern no pot estar en un territori del qual en menysprea les cultures. El govern de l'Estat, cec i sord, ha demostrat desconèixer absolutament el que significa i el que és Catalunya de sempre. El català és un poble de rebuda, de respecte a les altres cultures, i defensa la seva", afirma Maria del Mar Bonet. —

"El CIF avança, que no és poc"

En el marc de l'exposició, el director de la FTC explica que ara "el Centre Internacional de Fotografia avança, que no és poc. Amb el Govern balear, treballam intensament en la preparació d'un concurs internacional d'arquitectura que en un o dos mesos podria estar convocat. Esperam que l'obra estigui començada abans que no s'exhaureixi el termini del fons estatutari i, així, hi ha possibilitats que Madrid doni una altra pròrroga i es pugui acabar".

M.M. Bonet:
"En Toni i jo hem viscut una Barcelona sempre dreta"

TEMPORADA TARDOR-HIVERN 2017

"Carmen vs Carmen. Dansa espanyola"

Flamenc a l'Auditori d'Alcúdia

Companya: Ibérica de Danza.

Web: www.ibericadedanza.com

Dissabte 7 d'octubre

Horari: a les 20:00h

Preu: 18€

Durada: 1h 20 min

PROGRAMA ESTATAL DE ARTES ESCENICAS